

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ԿԻՑ
ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԽՈՐՃՈՒՄ

Խորհրդի նախագահ
Արայիկ Քարությունյանին
«Հասարակություն առանց բռնության» ՀԿ նախագահ
Նորայր Արուճյանից

Վաղարշյան 26, բն. 2, +374 91 428192, +374 60 448192, team@swv.am,
n.arutshyan@swv.am

«Հասարակություն առանց բռնության», 211.171.03356

ԴԻՄՈՒՄ

Խնդրում եմ Հասարակություն առանց բռնության (ՀԱԲ) ՀԿ-ին ընդգրկել ՀՀ կրթության և գիտության նախարարին կից հանրային խորհրդի կազմում:
Կից ներկայացնում եմ պահանջվող փաստաթղթերը.

1. Մոտիվացիոն նամակ
2. Հակիրճ վերլուծություն՝ վերջին 3 տարիների ընթացքում ԿԳՆ գործունեության և կրթության բնագավառում իրականացվող բաղաքականության վերաբերյալ
3. Ամփոփ տեղեկանք՝ վերջին 2 տարում ծավալած գործունեության վերաբերյալ
4. Կազմակերպության պետական գրանցման վկայականի պատճեն

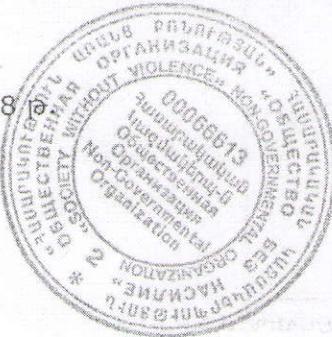
Ինչպես նաև ՀԱԲ ՀԿ-ի մի քանի հրապարակումներ.

1. «Կին և տղամարդ՝ տարբեր, բայց հավասար» տեսական և գործնական ուղեցույց, Երևան 2016
2. Ընդեմ գենդերային բռնության ՀՀ ազգային պլանի, 2011-2015թթ.
ռազմավարական ծրագրի հանրակրթական բաղադրիչի իրականացման
մշտադիտարկման/զնահատման հետազոտության հաշվետվություն,
Երևան 2016
3. Գենդերային բաղադրիչի ներառումը հասարակագիտության առարկայի
մեջ, Երևան 2014

Դիմում՝

Արայիկ Քարություն

25.05.2018

25 157716

Վ Կ Ա Յ Ա Կ Ա Ն

03 Ա 069103

Իրավաբանական անձի պետական գրանցման

, ՀԱՍՄԵՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԱԽԱՅ ԲԻՆԱԿՅԱՆ,
ՀԱՍՄԵՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ (պիտի պատճենը ՅԱԽԱՅ)

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ
(ստորագրման անվանություն)

Գրանցման համար

Գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվ

Իրավաբանական անձի ծածկագիր (կողը)

Իրավաբանական անձի տեսակը
Գործության ժամկետը միջև՝
անժամկետ

Վկայականը ուժի մեջ է միայն ներդիրի հետ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵԳԻՍՏՐ

M. G.

“31” մայիսի 200 թ.

Կ. Տ.

Ն Ե Ր Դ Ի Ր 002

Իրավաբանական անձի պետական գրանցման
համար՝ ՆՈՆՆԱ ԱՐՈՒԲՅԱՆ ՄԻՇԱՅԻ
անձագիր՝ ԱԿ0506314, ստու 2010-05-18, 004 Կոդացի,
հայց ՔՐԱԼԻՔՆ ԽճՂ. / շ/7-42 ԱՐԱԲԿԻ 0014
ԵԵՎԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Իրավաբանական անձի իրավանախորհ անվանությունը և
գրացման համար՝
ԱՐ ՄԵՐԵԿՈՂԻ ՆԵՐԴԱՄԻԱԳԻՐ ՓՈՒԹԻՄՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱԿՑՈՒՄ:
ՓՈՒԹԻՄՈՒԹՅԱՆ ԿԵՐՈ ԳՐԱՆՑՎԵԼ Է(Են) 2014-07-02-ին
ՓՈՒԹԻՄՈՒԹՅԱՆ ԿԵՐՈ ԳՐԱՆՑՎԵԼ Է(Են) 2014-07-02-ին

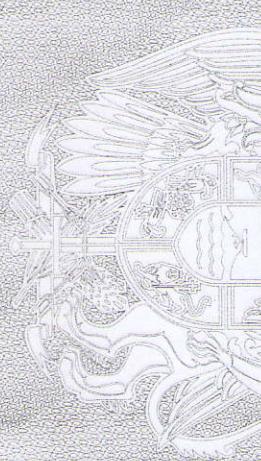

ՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵԳԻՍՏՐ

A. H.

(ստորագրման անվանություն)
“02” 07 2014 թ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԵԺ ՄԱՐԱՅՆ ՎԿԱՅԱԿԱՆԻ ՀԵՏ ՄԻԱՅԻՆ

Մոտիվացիոն նամակ նախարարին կից հանրային խորհրդի անդամ դառնալու համար

Յարգելի պարոն Յարությունյան,

Յաշվի առևելով նախարարին կից հասարակական խորհրդի կարևորությունը կրթության ոլորտի զարգացման և արդիականացման գործընթացում ցանկանում ենք արտահայտել Յասարակություն առանց բռնության ՀԿ-ի շահագրգուվածությունը խորհրդի մաս կազմելու համար: Գիտակցելով, որ պետության զարգացման համար առանցքային է կառավարություն-հասարակական կազմակերպություն համագործակցությունը, մենք հավատում ենք, որ այս հանրային խորհուրդը կարող է դառնալ այն հարթակը, որը կօժանդակի մի շարք հարցերում դրական տեղաշարժեր գրանցելուն, մասնավորապես՝

- Կրթության ոլորտում գեներազգայունության բարձրացում
- Ուսումնամեթոդական ձեռնարկներում և ուսուցիչների վերապատրասման ծրագրերում գեներազգայնության ամրապնդում
- Կրթական համալիրներում կանաց և տղամարդկանց հավասար իրավունքների ու ինարավորությունների շատագովություն

«Յասարակություն առանց բռնության» ՀԿ-ն իր գործունեության 17 տարիների ընթացքում, իր ներդրում է ուսնեցել զարգացած և ժողովրդավար հասարակության ձևավորման գործում՝ գործունեության հիմնաքար դարձնելով կրթությունը: 2014թ.-ին ՀԱԲ-ը ձեռնամուխ եղավ իր լուման ներդնել Ընդդեմ գեներային բռնության ՀՀ Ազգային պլանի 2011-2015թթ. ռազմավարական ծրագրի հանրակրթական բաղադրիչներից մեկի իրականացման գործընթացում: Նախաձեռնելով աշխատանքային խումբ, որի կազմում բացի ՀԿ ներկայացուցիչներից և

անհատներից նաև ընդգործված էին ներկայացուցիչներ Կրթության և գիտության ու Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություններից: Արդյունքում, 2016 թ.-ին ՀԱԲ-ը մշակեց և տպագրեց «Կին և տղամարդ՝ տարբեր, բայց հավասար» ուղեցույցը Երաշխավորված ԿԳՆ-ի կողմից: : Ուղեցույցը հիմք դարձավ վերջին երկու տարիներին ՀՀ Տավուշի, Լոռու, Շիրակի ինչպես նաև Արարատի մարզերում հասարակագիտության ուսուցիչների և դասղեկների կարողությունների զարգացման դասընթացների համար:

Ուսենալով նման շոշափելի արդյունքներ՝ մենք լիահույս ենք, որ կշարունակենք ԿԳՆ-ի հետ համագործակցությունը, որի արդյունքում կունենանք Ել ավելի գենդերազգայուն կրթական միջավայր և վերջնականապես արմատախիլ կանենք գենդերային հիմքով ցանկացած խտրկանության դրսերում կրթական համակարգից հետևաբար նաև հասարակությունից:

Համաձայն «Հայաստանի Հանրապետությունում կանաց և տղամարդկանց հավասար իրավունքների և հավասար ինարավորությունների ապահովման քաղաքականության» նախագծի գործողությունների ծրագրի ԿԳՆ-ն ուսի մի շարք պարտավորություններ կապված գենդերային հավասարության և գենդերազգայունության հետ, ինչպիսիք են

- Տարատեսակ հետազոտությունների անցկացում
- Սովորողների շոշանում կանաց և տղամարդկանց իրավահասարությանը առնչվող թեմաների ուսուցում
- Տնօրենների, նրանց տեղակալների ու մանկավարժների շոշանում քննարկումների կազմակերպում վերոնշյալ հարցերի շուրջ և այլն

ՀԱԲ ՀԿ-ն համաձայն իր 2018-2022թթ. ուազմավարության, շարունակելու Ե իր ակտիվ գործունեությունը գենդերային կրթության ոլորտում: Հաշվի

առնելով նախորդ ռազմավարական ծրագրի շրջանակներում ունեցած համագործակցության ընթացքում գրանցված արդյութեները՝ մենք կրկին մեր պատրաստակամությունն ենք հայտնում համագործակցել ԿԳՆ-ի հետ և մեր ներդրումն ունենալ նոր ռազմավարական ծրագրի իրականացման գործընթացում։ Լիահույս ենք, որ այս ռազմավարական ծրագրի շրջանակներում ևս կստեղծվի սերտ համագործակցություն, ինչպես նաև դրանց իրականացմանը կօժանդակի հանրային խորհրդում մեր ընդգրկվածությունը։

Հակիրճ վերլուծություն՝ վերջին 3 տարիների ընթացքում ԿԳՆ գործունեության և կրթության բնագավառում իրականացվող քաղաքականության վերաբերյալ

“Հասարակություն Առանց Բռնության” ՀԿ-ի տեսլականն է առանց բռնության քաղաքացիական հասարակություն ունենալը, հասարակություն, որտեղ պետությունը կկառավարեն ժողովրդավարական արժեքները կրող անձիք, մարդիկ, ովքեր հարցում են գենդերային հավասարության զաղափարախոսությունը և աջակցում դրա հաստատմանը, հասարակություն, որտեղ կանաց հանդեպ բռնությունը տեղ չունի:Կարևորելով կրթության դերը գենդերային հավասարության հաստատման հարցում և հաշվի առնելով մեր փորձառությունը այս ոլորտում նպատակարարմար ենք գտնում ՀՀ ԿԳՆ գործունեությունը և կրթության բնագավառում իրականացվող քաղաքականությունը վերլուծել գենդերային կրթության տեսանկյունից:

Այս առնչությամբ վերլուծել ենք

1. Գենդերային քաղաքականության հետ կապված տարբեր ռազմավարական ծրագրերի և նախագծերի արդյունավետությունը
2. Դասագրքերի գենդերազգայնությունը
3. Ուսուցիչների վերապատրաստումների գենդերազգայնությունը և արդյունավետությունը

Ըստունված է կրթության ոլորտում գենդերային հավասարության հարցը և դրա ուղղությամբ իրականացված քաղաքականությունը դիտարկել ընդհանուր գենդերային քաղաքականության համատեքստում, քանի որ հենց պետական գենդերային քաղաքականության առաջնահերթությունները, սկզբունքներն են հիմք հանդիսանում նաև դրանք կրթական քաղաքականություն ներմուծելու առումով:

Ինստիտուցիոնալ առումով Հայաստանի Հանրապետությունում կանաց և տղամարդկանց միջև հավասարությունը ապահովվում է Սահմանադրությամբ:

2016 թվականին «Հասարակություն առանց բռնության» ՀԿ-ն իրականացրել է հետազոտություն, որն ամփոփում է 2014թ. նոյեմբերից 2016թ. սեպտեմբերն ընկած ժամանակահատվածում «Ընդեմ գենդերային բռնության 33 ազգային պլանի, 2011-2015թթ. ռազմավարական ծրագրի» հանրակրթական բաղադրիչի իրականացման մշտադիտարկման արդյունքները: Հետազոտությունը նպատակ ուներ վերոհիշյալ ռազմավարական ծրագրի հանրակրթական բաղադրիչի իրականացման արդյունավետությունը: Հիմնվելով այդ հետազոտության արդյունքների վրա՝ ցանկանում ենք ներկայացնել մի շարք առաջարկություններ կապված Հայաստանի Հանրապետությունում կանաց և Տղամարդկանց հավասար իրավունքների և հավասար հնարավորությունների ապահովման քաղաքականության իրականացման 2018-2022 թթ. ռազմավարության և միջոցառումների ծրագրի հետ, այս առաջարկությունների ներառումը կարծում ենք միանշանակորեն կբարձրացնի ռազմավարության արդյունավետությունը:

- Հստակ ճևակերպել ծրագրերի և միջոցառումների վերջնանպատակները
- Սահմանել չափելի, իրատեսական գործընթացային և վերջնարդյունքի չափման ցուցիչներ
- Սահմանել հաշվետվությունների գնահատման մեթոդաբանություն
- Սահմանել պարտադիր մոնիթորինգի և արդյունքների հանրայնացման պայման
- Սահմանափակել նախատեսվող գործողությունները՝ տարեկան մի քանի գործողության փոխարեն նախատեսել մեկ, բայց իրատեսական ու թիրախավորված գործողություն

- Միջոցառումներ մշակելիս մշակել նաև դրանց ֆինանսավորման և կազմակերպչական տեսանելի հնարավորությունները
- Կրթության ոլորտում գենդերային հիմնախնդիրների համակարգման և ներգծման նպատակով նախատեսել կոնկրետ կաղորային ռեսուրս կամ առանձնացնել հատուկ ստորաբաժանում
- Լրացուցիչ տեսանելի գործողություններ ներդնել հիմնախնդրի մասին պատշաճ, արժանահավատ, մասնագիտական տեղեկատվության տրամադրման համար
- Հստակ սահմանել հետազա ծրագրերի մասին տեղեկատվության տարածման և դրանց մասին իրազեկվածություն ապահովելու մեխանիզմներ՝ կրթության քաղաքականություն մշակողների և իրականացնողների հարթակներում
- Հասարակական կազմակերպությունների հետ հաջողված համագործակցության փորձերի հանրայնացում, արդյունքների ներկայացում
- Հասարակական և միջազգային կազմակերպությունների ջանքերի և հնարավորությունների մեկտեղում, համագործակցության նոր հարթակների մշակում կրթության գենդերային ասպեկտների ներգծման ուղղությամբ:

Հաջորդ խնդիրը կապված է դասագրքերի բովանդակության գենդերազգայնության հետ: Կրթական ծրագրերը, չափորոշիչները, ուսումնամեթոդական նյութերը ստեղծում և վերարտադրում են գենդերային վարքի մոդելներ, դերեր և պատկերներ: Այս առումով առանձնանում է հատկապես դասագրքերի ազդեցությունը, քանի որ սովորողները դասագրքերի հետ ամենօրյա շիման արդյունքում յուրացնում են դրանցում ներկայացված պատկերներն ու հասկացությունները: Կրթական ծրագրերը և դասագրքերը վերջին տարիների ընթացքում ենթարկվել են փոփոխությունների, սակայն ցավով պետք է արձանագրենք, որ գերակշռ մասում շարունակում են

տեղ գտնել այնպիսի նյութեր և պատկերներ, որոնք խթանում են գենդերային անհավասար պատկերացումների ամրապնդմանը:

Լիահուս Ենք, որ ինչպես Նշված է «Նոր սերնդի դասագրքերի և ուսումնաօժանդակ գրականության ստեղծման չափանիշերին և գործիքակազմին հավանություն տալու մասին» նախագծում, ի թիվս այլ բնութագրիչների դասակարգերը կապահովեն գենդերային հավասարության սկզբունքները:

Ուսումնասիրության Ենթարկելով դասագրքերի ստեղծման գործընթացը և դասագրքերի բովանդակությունը՝ կարծում Ենք, որ անհրաժեշտություն կա՝

- Մշտադիտարկման Ենթարկել ուսումնամեթոդական նյութերը գենդերային բաղադրիչի տեսանկյունից
- Պատրաստել և տրամադրել նյութեր գենդերի մասին դասագրքերի մրցույթին դիմած հեղինակային խմբերին
- Բարձրացնել դասագրքերի տպագրության գործընթացում ներգրավված հրատարակչությունների նկարիչների գենդերային հրագեկվածությունը դասընթացների միջոցով
- Բարձրացնել դասագրքերի փորձաքննության հանձնաժողովի անդամների գենդերազգայունությունը վերապատրաստումների միջոցով
- Ապահովել դասագրքերում տեղ գտած նյութերի և պատկերների գենդերային բանակական համամասնությունը
- Բացառել գենդերային կարծրատիպեր պարունակող նյութերի առկայությունը դասագրքերում
- Դասագրքերում ներառել այնպիսի նյութեր կամ նկարներ, որոնք ուղղված կլինեն գենդերային կարծրատիպերի վերացմանը
- Վերանայել դասագրքերի կազմին պատկերված գենդերային դերերի անհամաչափությունը

Եվ վերջին ոլորտը, որի առնչությամբ մտահոգություն ունենք, դա ուսուցիչների վերապատրաստումների հետ է կապված: Պետք է հաշվի առնել, որ դասագրքերի նյութերի հիմնական փոխանցողներն ուսուցիչներներն են: Բազմաթիվ հետազոտություններ ցույց են տալիս, որ ուսուցիչները հաճախ վերարտադրում են հասարակության մեջ արմատավորված գեներացին կարծրատիպերը: Այս առումով հատկապես կարևոր է ուսուցիչների գեներացին կրթության խնդիրը, որը պիտի իրականացվի ինչպես մանկավարժական ուսումնառության, այնպես ել մասնագիտական հմտությունների և որակավորման բարձրացման դասընթացների ընթացքում: Հաշվի առնելով նրանց մտահոգությունները՝ մեր կողմից կազմակերպված դասընթացները փորձել ենք դարձնել ել ավելի ինտերակտիվ և գործնական, որի համար որական արձագանք ենք ստացել և պատրաստ ենք այս կիսել համապատասխան մարմինների հետ:

Ամփոփ տեղեկանք՝ վերջին 2 տարում ծավալած գործունեության վերաբերյալ

ԳԵՆԴԵՐԱՅԻՆ ՈԼՍՈՒԾՄԱՆ ԻՆՏԵԳՐՈՒՄԸ ՀՅ հանրակրթական Դպրոցի ուսումնական պլան

Երկու տարի տևողությամբ ծրագրի նպատակն էր ուսումնասիրել, վերլուծել և վերանայել Հասարակագիտության առարկայի դասագրքերի բովանդակությունն ու դասավանդման մեթոդները գենդերային տեսանկյունից և առաջարկել գենդերային կրթությանն առնչվող նոր թեմաներ ու դասավանդման նոր մոտեցումներ:

Ծրագիրն իրականացվել է Երևանում և ՀՅ 5 մարզերում Շիրակ, Լոռի, Գեղարքունիք, Սյունիք և Տավուշ: Ծրագիրը բաղկացած էր 3 փուլից:

Առաջին փուլը ենթադրում էր գենդերային տեսանկյունից Հասարակագիտության առարկայի դասագրքերի բովանդակության հանգամանալից վերլուծություն, դասագրքերում գենդերային ուսուցման տեսանկյունից առկա բացերի վերհանում, Հասարակագիտության առարկայի չափորոշիչների և առարկայի դասավանդման նպատակների գենդերային զգայուն ուսումնասիրություն:

Երրորդ փուլը ներկայացնում էր կլոր սեղանների անցկացում հանրակրթական դպրոցների Հասարակագիտության առարկայի ուսուցիչների, դպրոցի տնօրենների, ՀՅ կրթության և գիտության նախարարության հանրակրթության վարչության, Կրթության ազգային ինստիտուտի, Կրթության պետական տեսչության, մարզպետարանների կրթության վարչության, մարզպետարանների Ընտանիքի կանաց և երեխանների իրավունքների պաշտպանության բաժնի, բաղաքապետարանի կրթության վարչության և հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների և անդամների հետ:

Կլոր սեղաններն անցկացվել են վերոնշյան 5 մարզերում և Երևանում: Կլոր սեղաններին ընդհանուր թվով մասնակցել է 140 մասնագետ: Կլոր սեղանների ընթացքում հնչած կարծիքները, առաջարկությունները խմբագրվել են և ներառվել Առաջարկությունների փաթեթում:

Երրորդ փուլը 5 մարզերի և Երևանի կլոր սեղանների արդյունքում մշակված «Գենդերային ուսուցման ինտեգրումը ՀՅ հանրակրթական դպրոցի ուսումնական պլան» համալիր Առաջարկությունների փաթեթի ձևավորումն էր, դրա ներկայացումը հանրությանը և հանձնումը ՀՅ

Կրթության և Գիտության նախարարություն՝ հետագա համագործակցության և առաջարկությունների ընդունման ակնկալիքով:

ԳԵՆԴԵՐ և գԵՆԴԵՐԱՅԻՆ ԲՈՆՈՒԹՅՈՒՆ Առարկայի ՆԵՐԴՐՈՒՄԸ ՈԼՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐՈՒՄ ՀՀ 2011-2015 թթ. ազգային ռազմավարական ծրագրի շրջանակներում

Ծրագիրը բաղկացած էր երեք առանցքից՝

1. ԳԵՆԴԵՐԻ և գԵՆԴԵՐԱՅԻՆ հիմքով բոնության թեմայի վերաբերյալ ուսումնական նյութերի ներառում դպրոցներում,
2. Աղջկե աշակերտների քաջալերում և գԵՆԴԵՐԱՅԻՆ հիմքով բոնության վերացում ուսուցիչների գիտելիքների և իրազեկվածության մակարդակի բարձրացման միջոցով,
3. ԳԵՆԴԵՐԱՅԻՆ հիմքով բոնության դեմ կրթության միջոցով պայքարելու առումով՝ ՀՀ իրավական պարտավորությունների կատարման նկատմամաբ վերահսկողություն։

Ծրագրի հիմնական նվաճումներն են՝

1) ԳԵՆԴԵՐԻ և գԵՆԴԵՐԱՅԻՆ հիմքով բոնության թեմայի վերաբերյալ ուսումնական նյութերի ներառում ուսումնական ծրագրերում

ԳԵՆԴԵՐԱՅԻՆ հավասարության և գԵՆԴԵՐԱՅԻՆ հիմքով բոնության վերաբերյալ վերապատրաստման մոդուլի մշակում

Մի շարք շահագրգիռ կողմերի հետ համագործակցության արդյունքում «Հասարակություն առանց բոնության» ՀԿ-Ն մշակել է մոդուլ, որն ամփոփում է գԵՆԴԵՐԻ և գԵՆԴԵՐԱՅԻՆ հիմքով բոնության առևտուն հիմնարար հասկացությունները։ Մոդուլն օգտագործվում է ԿԱԻ կողմից հասարակագիտության ուսուցիչների վերապատրաստման դասընթացներում։

Հասարակագիտության բազմաթիվ ուսուցիչներ ԿԱԻ-ի կողմից վերապատրաստվել են գԵՆԴԵՐԱՅԻՆ կրթության ուղղությամբ

2015թ. մոդուլի մշակումից հետո, ԿԱԻ-ի կողմից կազմակերպվող հասարակագիտության վերապատրաստվող ուսուցչի դասընթացներում մեկ դասաժամ տրամադրվել է գԵՆԴԵՐԱՅԻՆ կրթությանը։

«Կին և տղամարդ՝ տարբեր, բայց հավասար» տեսական ու գործնական ուսումնաօժանդակ ուղեցույցի տպագրում՝ երաշխավորվածության և գիտության նախարարության կողմից

ՀԱԲ-Ը ԿԱԻ-Ի 2 Ներկայացուցչի հետ համագործակցությամբ հեղինակել է գենդերային կրթության ուսումնաօժանդակ ուղեցույց, որում ընդգրկված տեսական և գործնական վարժությունները կարող են օգնել ուսուցիչներին՝ ներկայացնել գենդերային հիմքով բռնություն, գենդերային կարծրատիպեր և գենդերային կրթություն հետ կապված այլ հասկացություններ դասարանում: 2016թ. դրությամբ ուղեցույցները բաժանվել են Հայաստանի հիմնական ու ավագ 1358 դպրոցի:

2) Աղջկերի հզորացում և գենդերային հիմքով բռնության կանխարգելում ուսուցիչների վերապատրաստման միջոցով

Լոռու մարզի հասարակագիտության շուրջ 100 ուսուցիչ վերապատրաստվել են գենդերային կրթության ուղղությամբ

- Անցկացվել են երկօրյա դասընթացների շարք Լոռու մարզի հասարակագիտության ուսուցիչների համար: Դասընթացները նպատակ են ուսեցել զարգացնելու նաև գենդերային կրթությանը առնչվող մասնակավարժական հմտություններ:

Գենդերային կրթության արդյունքները գնահատող համեմատական հետազոտության անցկացում

- Իրականցվել է համեմատական հետազոտություն՝ պարզելու, թե ինչ արդյունքներ է տվել գենդերի ու գենդերային հիմքով բռնության վերաբերյալ ուսուցումը: Ծրագրի սկզբում անցկացված մեկնարկային հետազոտությամբ պարզվել է, թե Լոռու և Տավուշի մարզերում ուսուցիչներն ու աշակերտները ինչ պատկերացումներ ունեին գենդերի և գենդերային հիմքով բռնության մասին: Հասարակագիտության ուսուցիչների վերապատրաստումները հետագայում իրականացվել են միայն Լոռու մարզում, իսկ Տավուշում՝ ոչ: Ծրագրի ավարտին իրականացվել է ևս մեկ հետազոտություն: Համաձայն այդ հետազոտության Լոռու մարզի ուղղուցիչները դարձել են ել ավելի գենդերազգայուն քան Տավուշի մարզի ուսուցիչները, ում հետ դասընթացներ չեն իրականացվել, ինչը վկայում է ծրագրի արդյունավետության մասին:

3) Կառավարության մշտադիտարկում

Ըսդհեմ գենդերային բռնության ՀՀ ազգային պյանի, 2011-2015թթ. ռազմավարական ծրագրի հանրակրթական բաղադրիչի իրականացման մշտադիտարկում/գնահատում

- ՀԱԲ-ի պատվերով անկախ հետազոտող Ռուզաննա Շատուրյանը վերլուծել է ՀՀ ԿԳՆ-ի իրականացրած քայլերը՝ ուղղված կրթության միջոցով գենդերային հիմքով բռնության նվազեցմանը 2011-2015թ. ռազմավարական ծրագրի շոշանակներում: Հետազոտությունում մանրամասն ներկայացվել է, թե 2011-2015թ. կտրվածքով ԿԳՆ ինչ նպատակներ է սահմանել գենդերային կրթության ներդրման ուղղությամբ, և այդ նպատակները որքանով են իրագործվել:

**Հայաստանի միջնակարգ կրթության բարելավումը
գենդերային տեսանկյունից՝ ուսուցիչների կարողություննի
զարգացման դասընթացների միջոցով և մարզային
երիտասարդ կանանց և աղջկների հզորացումը**

Ծրագիրը մեկնարկել է 2014 թվականին և շարունակվում է մինչ օրս: Այս ծրագիրը նախորդ ծրագրերի տրամաբանական շարունակությունն է:

2015-2017թ. անցկացվել են երկօրյա դասղեկանների կարողությունների զարգացման դասընթացներ Տավուշի, Լոռու, Շիրակի մարզերում: Արդեն 2018-2019թ. դասընթացները կազմակերպվում են Արարատի մարզի ընդհանուր և ավագ դպրոցների դասղեկների համար: Նախատեսվում է այս տարի հանդիպում-քննարկում իրականացնել նաև Արարատի մարզի դպրոցների աշակերտների հետ՝ գնահատելու ուսուցիչների հետ կատարված դասընթացների արդյունավետությունը: